

# USLOVI KOJE MORA DA ISPUNJAVA PRIVREDNO DRUŠTVO KOJE VRŠI OSPOSABLJAVANJE KANDIDATA ZA VOZAČE

Pravno lice koje vrši osposobljavanje kandidata mora da ispunjava uslove u pogledu:

1. **prostora** za teorijsku obuku, polaganje teorijskog ispita i administrativne poslove, kao i **sredstava, učila i opreme** za osposobljavanje kandidata;
2. **vozila** za praktičnu obuku i polaganje praktičnog ispita;
3. **uređenog poligona** za praktičnu obuku (u daljem tekstu: poligon);
4. **kadrova** potrebnih za obavljanje poslova teorijske i praktične obuke i polaganja vozačkih ispita.

# 1. Prostori za teorijsku obuku, polaganje teorijskog ispita i administrativne poslove, kao i sredstva, učila i oprema za osposobljavanje kandidata

Pravno lice mora imati prostor koji obuhvata:

- 1) **učionicu** za teorijsku obuku, odnosno polaganje teorijskog ispita, (u daljem tekstu: učionica), sa propisanim sredstvima, učilima i opremom za osposobljavanje;
- 2) prostoriju za **administrativne poslove**;
- 3) najmanje jedan **toalet**.

# 1. Prostori za teorijsku obuku, polaganje teorijskog ispita i administrativne poslove, kao i sredstva, učila i oprema za osposobljavanje kandidata

- Navedeni Prostor **ne može biti deo ugostiteljskog** prostora ni prostora u kojem se organizuju igre na sreću, odnosno ne može biti neposredno povezan sa navedenim prostorima.
- Navedeni Prostor mora biti **poslovni prostor** koji je kao takav evidentiran.
- Sve Prostorije moraju biti u sastavu **istog građevinskog objekta**.
- Ako pravno lice ima više učionica, najmanje jedna učionica mora biti namenjena **za polaganje teorijskog ispita**.
- Za sve prostore su propisne **dimenzije**.

# 1. Prostori za teorijsku obuku, polaganje teorijskog ispita i administrativne poslove, kao i sredstva, učila i oprema za osposobljavanje kandidata

- U učionici mora postojati **školska tabla**, ili drugo sredstvo za **prikazivanje teksta i crteža**, površine najmanje 1,5 m<sup>2</sup>.
- U učionici moraju biti **radni stolovi ili školske klupe, sa stolicama sa naslonom**, čiji raspored kandidatima, odnosno predavačima i ispitivačima omogućava nesmetan pristup.
- Učionica mora biti **osvetljena** prirodnom, odnosno veštačkom svetlošću, čiji intenzitet i položaj izvora svetlosti omogućava da svi kandidati, bez obzira na položaj njihovog mesta u učionici, mogu pratiti izvođenje teorijske obuke, odnosno polagati teorijski ispit.

## Za unos podataka u centralnu bazu ISO pravno lice mora obezbediti najmanje:

- 1) jedan računar koji se nalazi u učionici i koji je namenjen za unos podataka o teorijskoj obuci i vođenju teorijskog ispita (računar za teorijsku obuku),
- 2) tri računara koji se nalaze u učionici i koji su namenjeni za polaganje teorijskog ispita (računari za teorijski ispit),
- 3) jedan računar koji se nalazi u prostoriji za administrativne poslove i koji je namenjen za unos ostalih podataka iz propisanih evidencija (administrativni računar),
- 4) jedan računar za određivanje ispitnog zadatka i evidentiranje podataka o sprovedenom praktičnom ispitu (računar za praktični ispit).

- U učionici mora postojati ispravan sistem za audio-video snimanje (u daljem tekstu: audio-video sistem) koji, saglasno karakteristikama prostora u kojem je postavljen, mora da obezbedi audio-video zapis koji omogućava identifikaciju svih kandidata i ispitivača celim tokom teorijskog ispita i registrovanje njihove međusobne komunikacije.
- Audio-video sistem mora imati monitor putem kojeg ispitivači, mogu videti trenutni video sadržaj koji beleže kamere i indikator koji daje informaciju o uključenosti uređaja za snimanje.
- Audio-video zapis mora posedovati odgovarajuću zaštitu putem koje se utvrđuje da li su vršene promene u originalnom sadržaju tog zapisa.
- Minimalni uslovi dati su u Prilogu 3. koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Za osposobljavanje kandidata pravno lice mora da ima i koristi, u elektronskom ili pisanom obliku, najmanje:

- 1) Zakon o bezbednosti saobraćaja na putevima i podzakonska akta doneta na osnovu ovog zakona koji su od značaja za uspešno vršenje osposobljavanja kandidata, odnosno druge propise koji su od značaja za bezbedno upravljanje vozilom u saobraćaju;
- 2) nastavna sredstva koja služe za prikaz: ponašanja i postupanja učesnika u saobraćaju, tehnike vožnje, procesa kočenja, uređaja na vozilu koji su od posebnog značaja za bezbednost saobraćaja, saobraćajne signalizacije, elemenata puta i sl.;
- 3) plan teorijske obuke i plan realizacije svakog pojedinačnog časa;

Za osposobljavanje kandidata pravno lice mora da ima i koristi, u elektronskom ili pisanom obliku, najmanje:

- 4) ispitna pitanja za teorijski ispit koja su određena od strane Ministarstva unutrašnjih poslova;
- 5) plan praktične obuke;
- 6) plan sprovođenja praktičnog ispita;
- 7) stručnu literaturu iz oblasti osposobljavanja kandidata za vozače čije objavljivanje organizuje i obezbeđuje Agencija za bezbednost saobraćaja, u smislu člana 9. stav 2. tačka 15) Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima.



## 2. Vozila za osposabljanje kandidata

- Osposabljanje kandidata vrši se na:
- 1) mopedu - za vozača motornih vozila kategorije AM;
- 2) motociklu bez bočne prikolice, koji pripada vozilima kategorije A1, sa motorom radne zapremine od najmanje 120 cm<sup>3</sup>, najveće konstruktivne brzine od najmanje 90 km/h - za vozača motornih vozila kategorije A1;
- 3) motociklu bez bočne prikolice, koji pripada vozilima kategorije A2, sa motorom radne zapremine od najmanje 400 cm<sup>3</sup> i efektivne, odnosno trajno nominalne snage, od najmanje 25 kW - za vozača motornih vozila kategorije A2;

## 2. Vozila za osposobljavanje kandidata

- 4) motociklu bez bočne prikolice, koji pripada vozilima kategorije A, sa motorom radne zapremine od najmanje 600 cm<sup>3</sup> i efektivne, odnosno trajno nominalne snage, od najmanje 40 kW - za vozača motornih vozila kategorije A;
- 5) teškom četvorociklu, najveće konstruktivne brzine od najmanje 60 km/h - za vozača motornih vozila kategorije B1;
- 6) motornom vozilu kategorije B, sa četiri točka, sa ugrađenim tahografom, sa protivblokirajućim sistemom (ABS) radnog kočenja, sa najmanje četiri sedišta, najveće konstruktivne brzine od najmanje 100 km/h, sa dva spoljna vozačka ogledala (sa obe strane vozila), i koje ima uređaj za davanje zvučnih i optičkih signala koji se aktivira pri upotrebi duplih nožnih komandi - za vozača motornih vozila kategorije B;

## 2. Vozila za osposobljavanje kandidata

Vozilo kategorije B mora imati:

- 1) ugrađene duple nožne komande, osim komande za ubrzavanje,
- 2) uređaj za davanje zvučnih i optičkih signala koji se mora aktivirati pri svakoj upotrebi tih komandi,
- 3) dodatno unutrašnje vozačko ogledalo i najmanje jedno dodatno spoljnje ogledalo, koja omogućavaju instrukturu vožnje, odnosno ispitivaču, osmatranje puta i saobraćaja iza vozila.

# NAČIN OZNAČAVANJA VOZILA ZA PRAKTIČNU OBUKU KANDIDATA ZA VOZAČE

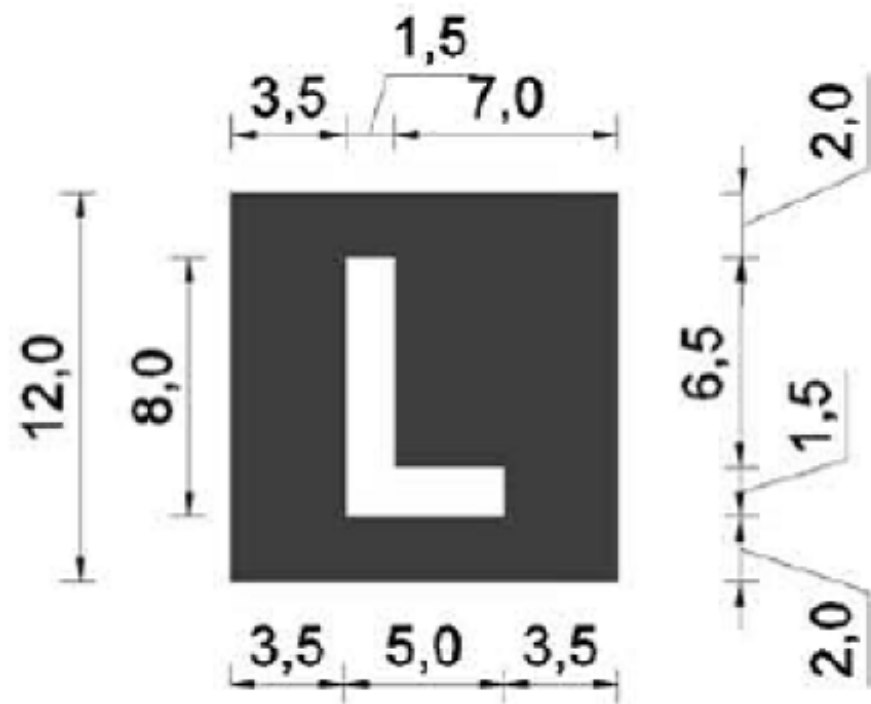
- Vozilo mora biti označeno posebnim tablicama za označavanje (u daljem tekstu: "L" tablice) i natpisima.
- "L" tablice su oblika kvadrata, plave boje i na njima je ispisan oznaka "L" bele boje i cela površina tablice mora biti od reflektujućeg materijala.
- Na vozilu kategorije AM, A1, A2 i A postavlja se samo jedna "L" tablica na zadnjoj strani vozila, neposredno pored, ispod ili iznad registarske tablice, tako da bude uočljiva za ostale učesnike u saobraćaju.

- Na vozilu kategorije B1, C1, C, D1, D i M postavljaju se po dve "L" tablice, jedna na levom delu prednje, a druga na levom delu zadnje, strane vozila, tako da budu uočljive za ostale učesnike u saobraćaju.
- Na vozilima kategorija C1E, CE, D1E, DE i F postavlja se jedna "L" tablica na levom delu prednje strane vučnog vozila, a druga na levom delu zadnje strane priključnog vozila, tako da budu uočljive za ostale učesnike u saobraćaju.
- "L" tablica na vozilima može biti postavljena i pomoću magnetne podloge.

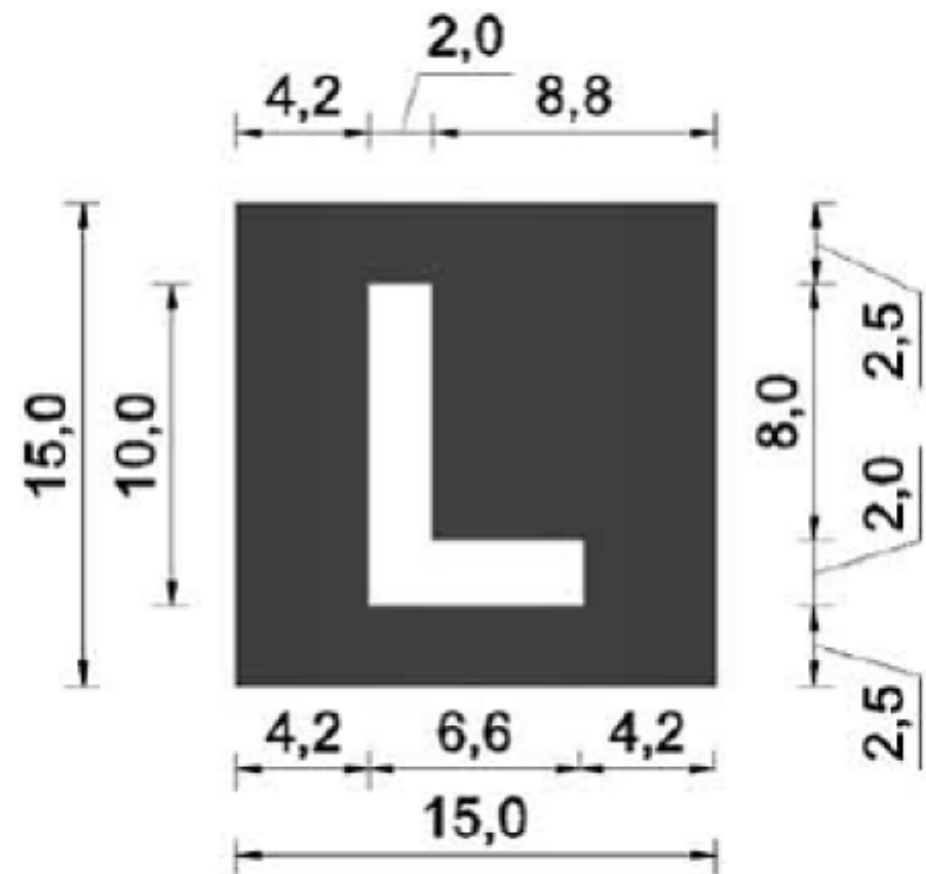
- Na vozilu kategorije B na krovu mora postojati tabla, svetleća ili sa površinama od reflektujućeg materijala, koja sadrži natpis "OBUKA VOZAČA" ispisan ćiriličnim pismom slovima crne boje na žutoj podlozi i dve oznake "L" bele boje, upisane u kvadrat plave boje, koje su izvedene sa leve i desne strane navedenog natpisa. Navedeni natpis i oznake moraju postojati na prednjoj i zadnjoj strani table.
- Tabla mora biti postavljena upravno na podužnu ravan simetrije vozila, pri čemu natpis i oznake moraju biti uočljive za učesnike u saobraćaju koji dolaze u susret vozilu, odnosno koji se kreću iza ovog vozila.

- Tabla može biti postavljena i pomoću magnetne podloge.
- Prilikom obuke kandidata za vozača vozila kategorije BE, jedna "L" tablica se postavlja na levom delu zadnje strane priključnog vozila, tako da bude uočljiva za ostale učesnike u saobraćaju, a vučno vozilo je označeno na uobičajen način.
- Ukoliko je tabla svetleća ista mora svetleti kada se osposobljavanje izvodi u noćnim uslovima.

IZGLED "L" TABLICE I TABLE ZA OZNAČAVANJE VOZILA I OZNAKE ZA OZNAČAVANJE PRSLUKA ZA PRAKTIČNU OBUKU KANDIDATA ZA VOZAČE

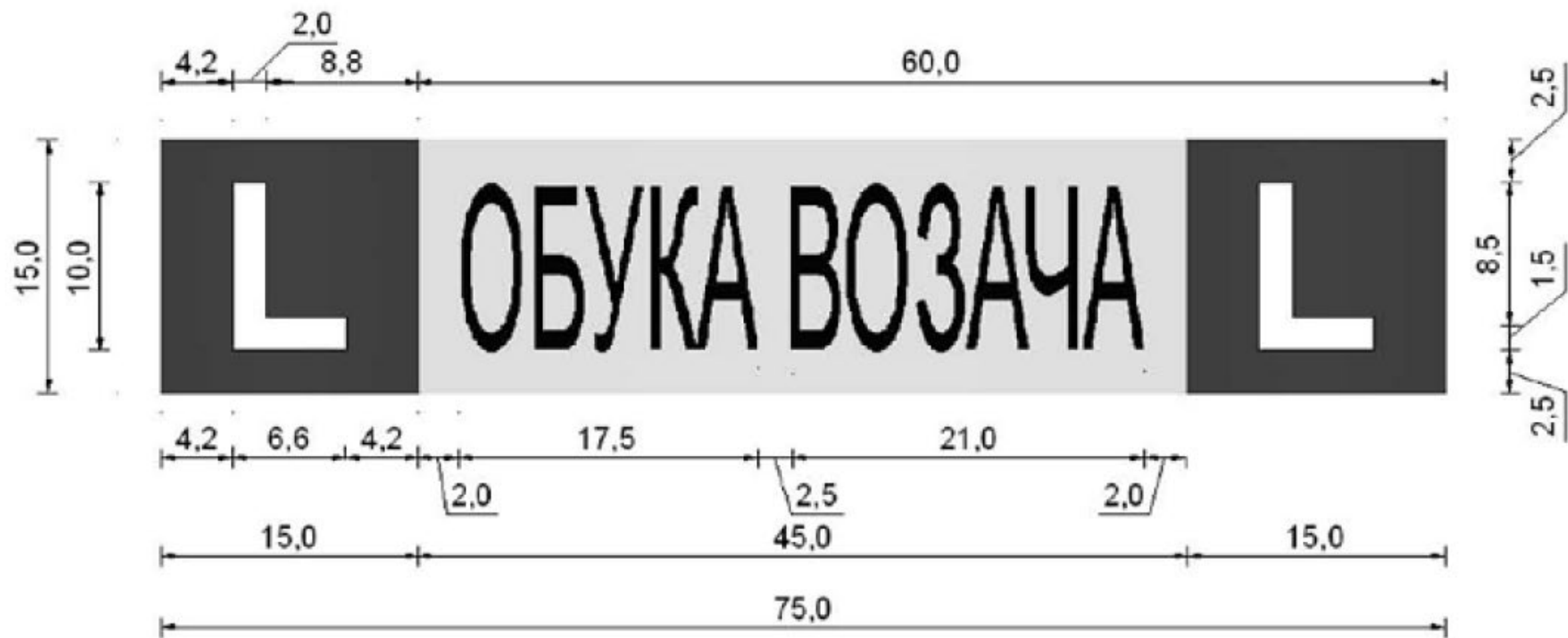


Slika 1. Izgled "L" tablice za označavanje vozila kategorija AM, A1, A2 i A



Slika 2. Izgled "L" tablice za označavanje vozila kategorija B1, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE, M i F





Slika 3. Izgled table za označavanje vozila kategorije B

### 3. Poligon

Pravno lice koje vrši osposobljavanje kandidata mora imati poligon koji omogućava izvođenje početne praktične obuke, odnosno propisanih poligonskih radnji, u vlasništvu pravnog lica ili uzet u zakup.

Pravno lice ne mora imati poligon za izvođenje početne praktične obuke, odnosno poligonskih radnji, prilikom osposobljavanja kandidata za vozače:

1) vozila kategorija BE, C1E, CE, D1E, DE, F i M, već se izvođenje početne praktične obuke i poligonskih radnji može sprovoditi na drugom prostoru, odnosno na putu sa slabim intenzitetom saobraćaja, za koje postoji saglasnost vlasnika, odnosno korisnika prostora, odnosno upravljača puta;

### 3. Poligon

2) motornih vozila kategorija D1 i D, već se izvođenje početne praktične obuke i poligonskih radnji može sprovoditi na drugom prostoru, odnosno prostoru na autobuskoj stanici, odnosno autobuskom stajalištu za koje postoji saglasnost vlasnika, odnosno korisnika prostora, odnosno upravljača puta.

Poligon, odnosno drugi prostor kada se na njemu obavlja obuka ili polaganje praktičnog ispita, je nekategorisani put, odnosno deo nekategorisanog puta namenjen za početnu praktičnu obuku kandidata, izvođenje poligonskih radnji i polaganje praktičnog ispita.

### 3. Poligon

Poligon, odnosno prostori na kojem se izvode poligonske radnje, mora biti:

- 1) izgrađen sa kolovoznim zastorom od asfalta, betona ili drugog materijala koji obezbeđuje najmanje kvalitet koji imaju podloge od asfalta i betona,
- 2) ravan (bez bitnih oštećenja kolovoznog zastora) i bez nanosa materijala koji menjaju kvalitet podloge,
- 3) izveden i obezbeđen na način kojim će se sprečavati posledice grešaka kandidata pri izvođenju poligonskih radnji.
- Drugi prostor, put sa slabim intenzitetom saobraćaja, autobuska stanica, odnosno autobusko stajalište, mora ispunjavati prethodno uslove.

- Na poligonu moraju postojati saobraćajni znakovi kojima se zabranjuje saobraćaj za sva vozila, osim za vozila kojima se vrši praktična obuka kandidata, polaganje praktičnog ispita i vozila organa koji vrši nadzor.
- Ukoliko se poligon koristi i u druge svrhe saobraćajnim znakovima mora biti pridodata dopunska tabla na kojoj su određeni vremenski periodi po danima kada se na poligonu vrši isključivo osposobljavanje.
- Prostori za izvođenje svih propisanih poligonskih radnji na poligonu moraju biti obeleženi oznakama na kolovozu, u zavisnosti od kategorije vozila za koju se vrši praktična obuka i polaganje praktičnog ispita. Oznake prostora za izvođenje propisanih poligonskih radnji se izvode belom bojom i moraju biti jasno uočljive.

- Prostori za izvođenje propisanih poligonskih radnji na drugom prostoru, moraju biti propisanih dimenzija i obeleženi oznakama na kolovozu, u skladu sa odredbama ovog pravilnika.
- Prostori za izvođenje propisanih poligonskih radnji na putu sa slabim intenzitetom saobraćaja, odnosno autobuskoj stanici, odnosno autobuskom stajalištu, moraju biti propisanih dimenzija i mogu biti označeni samo saobraćajnim kupama na način određen ovim pravilnikom.

- Kada se na poligonu prostori za izvođenje propisanih poligonskih radnji preklapaju, oznake kojima su obeleženi ovi prostori moraju biti izvedene različitim bojama, na delu prostora gde se oznake ne poklapaju. U slučaju preklapanja tih prostora, odnosno poklapanja oznaka, belom bojom se uvek izvode oznake prostora za izvođenje propisanih poligonskih radnji motornim vozilima kategorije B1 i B.
- Preklapanje prostora za izvođenje propisanih poligonskih radnji vozilima ne sme imati negativan uticaj na izvođenje, odnosno ocenjivanje izvođenja tih radnji.

Prostor na poligonu, za praktičnu obuku kandidata za vozače motornih vozila kategorija AM, A1, A2 i A, mora biti takvih dimenzija i oblika da se na njemu mogu oznakama na kolovozu odrediti prostori za izvođenje sledećih poligonskih radnji:

- 1) vožnja po pravcu i zaustavljanje;
- 2) "slalom" vožnja;
- 3) vožnja putanjom u obliku broja "8";
- 4) kočenje i zaustavljanje.



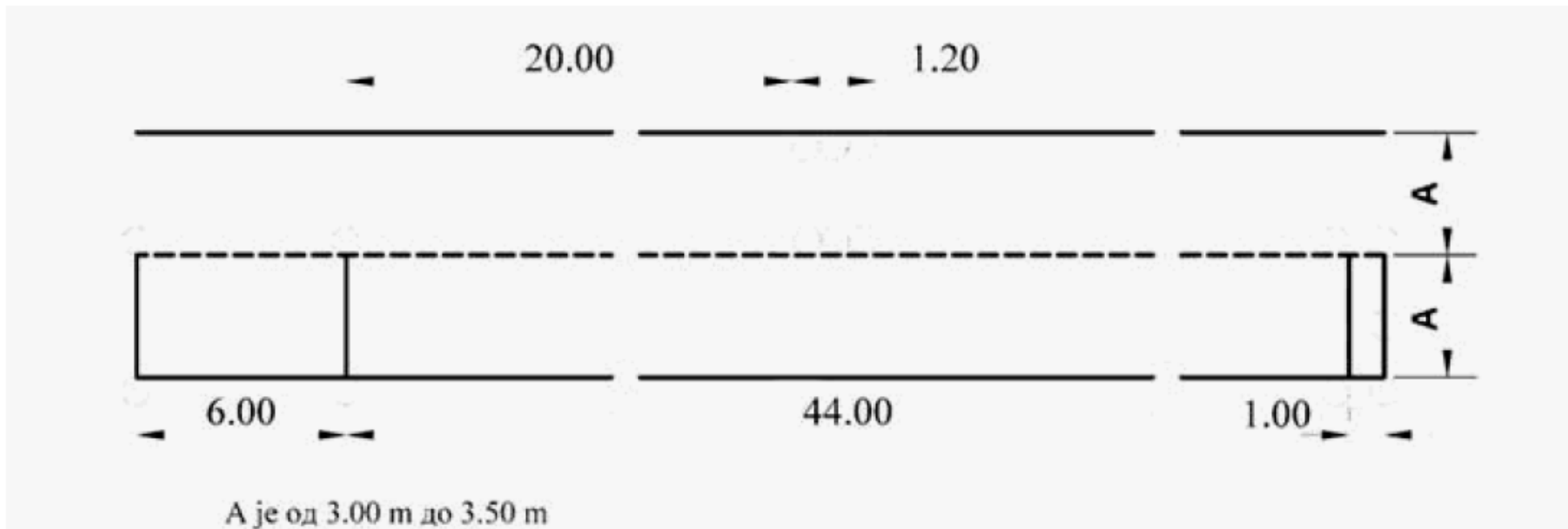
Prostor na poligonu, za praktičnu obuku kandidata kategorija B1 i B, mora biti takvih dimenzija i oblika da se na njemu mogu oznakama na kolovozu odrediti prostori za izvođenje **sledećih poligonskih radnji**:

- 1) vožnja napred sa promenom stepena prenosa i unazad sa promenom saobraćajne trake;
- 2) parkiranje vozila podužno, vožnjom unazad;
- 3) parkiranje vozila pod pravim uglom, vožnjom unazad;
- 4) polukružno okretanje vozila sa najviše tri potpuna manevra na prostoru širine dve saobraćajne trake;
- 5) zaustavljanje i polazak vozilom na putu sa usponom;
- 6) kočenje i zaustavljanje.

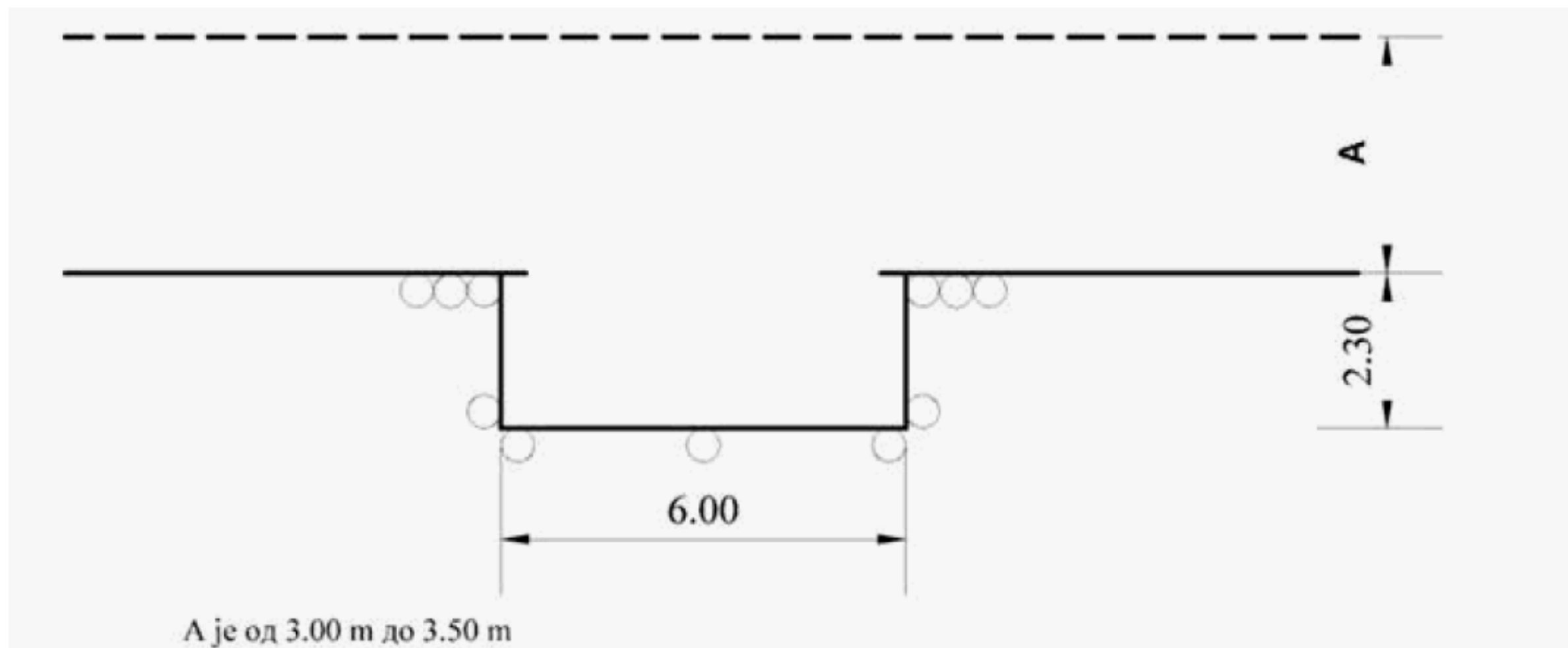
**Na prostoru za izvođenje poligonskih radnji 2) i 3), ne mogu se preklapati oznake za parking mesta.**

Prostor na poligonu, za praktičnu obuku kandidata za vozače vozila kategorije **BE**, mora biti takvih dimenzija i oblika da se na njemu mogu oznakama na kolovozu odrediti prostori za izvođenje sledećih poligonskih radnji:

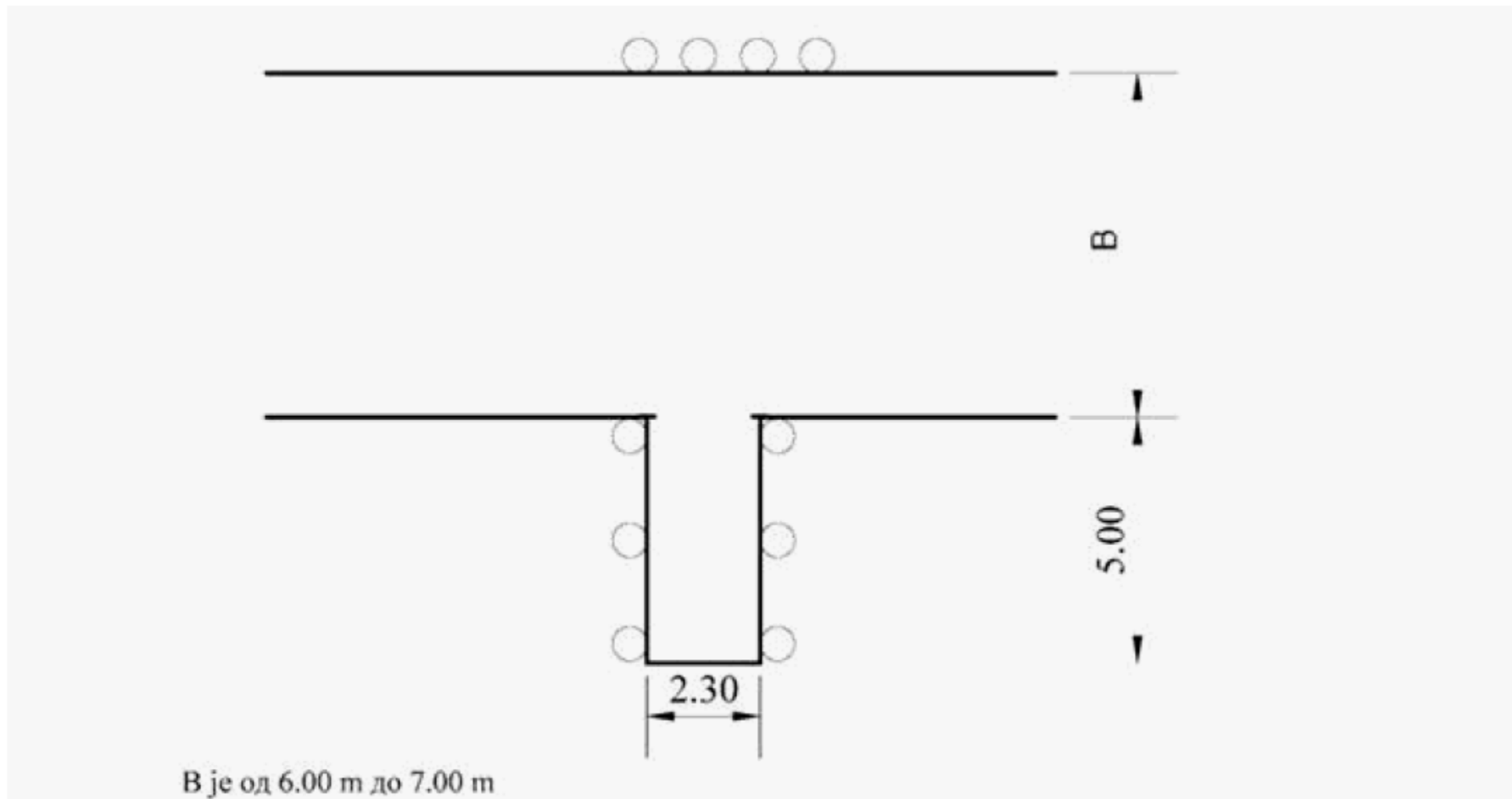
- 1) odvajanje i spajanje vučnog i priključnog vozila;
- 2) vožnja napred sa promenom stepena prenosa i unazad u istoj saobraćajnoj traci;
- 3) vožnja unazad sa skretanjem ulevo, odnosno udesno, pod pravim uglom.



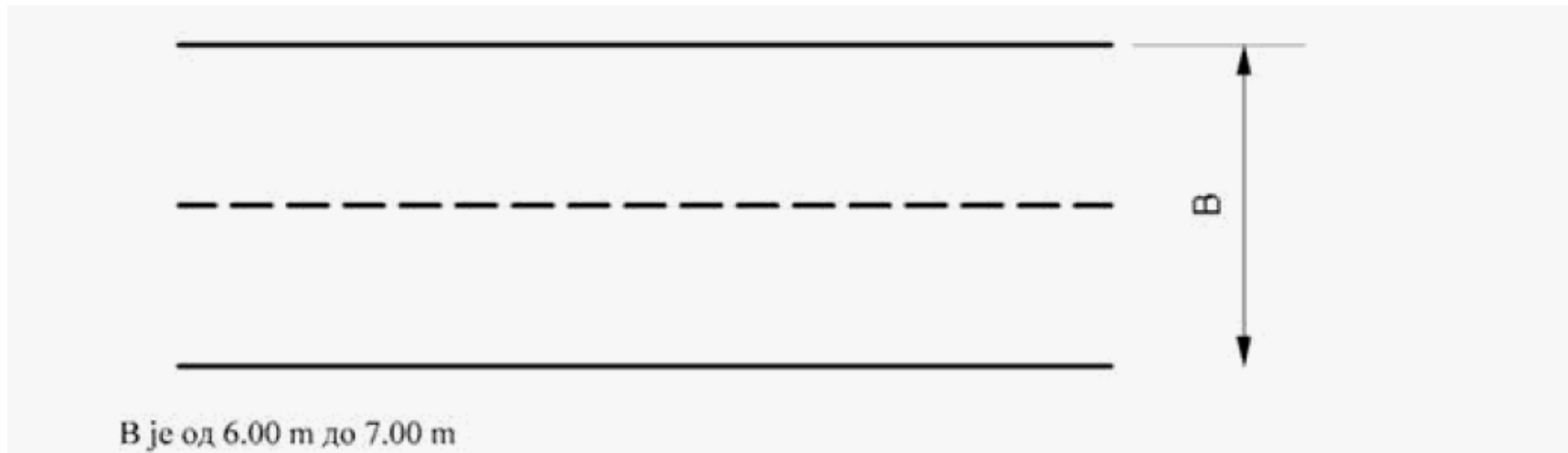
Slika 5. Prostor i oznake prostora za izvođenje poligonske radnje "vožnja napred sa promenom stepena prenosa i unazad sa promenom saobraćajne trake" (za osposobljavanje kandidata za vozače motornih vozila kategorija B1 i B)



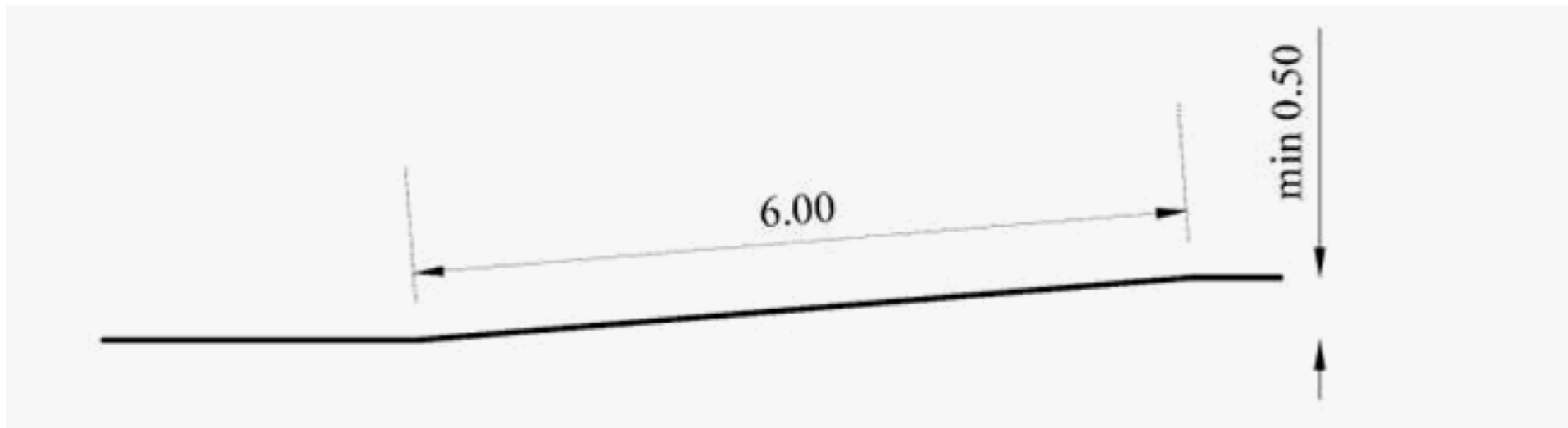
Slika 6. Prostor i oznake prostora za izvođenje poligonske radnje "parkiranje vozila podužno, vožnjom unazad" (za osposobljavanje kandidata za vozače motornih vozila kategorija B1 i B)



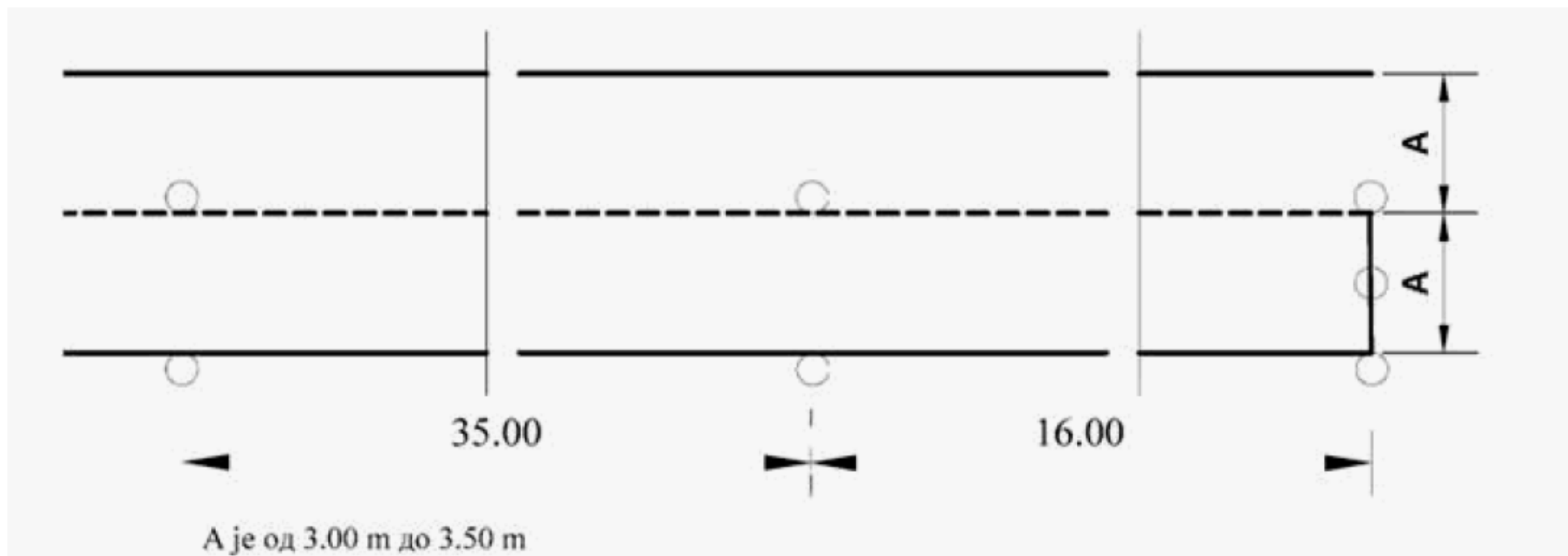
Slika 7. Prostor i oznake prostora za izvođenje poligonske radnje "parkiranje vozila pod pravim uglom, vožnjom unazad" (za osposobljavanje kandidata za vozače motornih vozila kategorija B1 i B)



Slika 8. Prostor i oznake prostora za izvođenje poligonske radnje "polukružno okretanje vozila sa najviše tri potpuna manevra na prostoru širine dve saobraćajne trake" (za osposobljavanje kandidata za vozače motornih vozila kategorija B1 i B)



Slika 9. Prostor i oznake prostora za izvođenje poligonske radnje "zaustavljanje i polazak vozilom na putu sa usponom" (za osposobljavanje kandidata za vozače motornih vozila kategorija B1 i B)



Slika 10. Prostor i oznake prostora za izvođenje poligonske radnje "kočenje i zaustavljanje" (za osposobljavanje kandidata za vozače motornih vozila kategorija B1 i B)



## 4. Kadrovi potrebni za obavljanje poslova teorijske i praktične obuke i polaganje vozačkih ispita

- Instruktor vožnje mora biti u radnom odnosu, **na određeno ili neodređeno vreme, sa punim radnim vremenom**, u pravnom licu koje vrši osposobljavanje kandidata za vozače.
- Pravno lice koje vrši osposobljavanje kandidata za vozače, dužno je da **ima najmanje tri instruktora vožnje sa punim radnim vremenom**. Svaki sledeći instruktor, može biti zaposlen sa nepunim radnim vremenom.
- Ukoliko pravno lice vrši osposobljavanje kandidata za vozače vozila kategorije B dužno je da ima najmanje tri instruktora vožnje za kategoriju B sa punim radnim vremenom. **Svaki sledeći instruktor, može biti zaposlen sa nepunim radnim vremenom.**

## 4. Kadrovi potrebni za obavljanje poslova teorijske i praktične obuke i polaganje vozačkih ispita

- Ukoliko pravno lice vrši osposobljavanje kandidata za vozače vozila ostalih kategorija dužno je da ima najmanje jednog instruktora vožnje, za svaku od tih kategorija vozila sa punim radnim vremenom. Svaki sledeći instruktor, može biti zaposlen sa nepunim radnim vremenom.

- Pravno lice koje vrši osposobljavanje kandidata, dužno je da ima u radnom odnosu, na određeno ili neodređeno vreme, **najmanje jednog predavača teorijske obuke.**
- Pravno lice koje vrši osposobljavanje kandidata, dužno je da ima u radnom odnosu, na određeno ili neodređeno vreme, **najmanje jednog ispitivača za svaku od kategorija vozila za koje pravno lice vrši osposobljavanje.**
- Jedno lice, ukoliko ispunjava propisane uslove i ima odgovarajuće dozvole (licence), može u istom pravnom licu obavljati poslove instruktora vožnje, predavača teorijske obuke i ispitivača.

- Instruktor vožnje, ispitivač i predavač, koji su u radnom odnosu u pravnom licu koje vrši osposobljavanje kandidata, **moraju imati** vozačku dozvolu čiji podaci su evidentirani u elektronsku evidenciju i **odgovarajuću prijavu na obavezno socijalno osiguranje** u tom pravnom licu, u skladu sa odgovarajućim propisima.
- Pravno lice **mora angažovati pravno ili fizičko lice koje će biti zaduženo za održavanje ISO** i audio-video sistema na način koji će omogućiti njihove propisane funkcionalnosti.

# Услови које мора испуњавати насељено место у којем се обавља полагање практичног испита кандидата за возаче и вођењу евиденција о местима која испуњавају прописане услове

Насељено место у којем се одржава практични испит кандидата за возаче (у даљем тексту: насељено место) мора имати:

- 1) **саобраћајни пројекат** за спровођење утврђеног режима саобраћаја **у улицама** у насељеном месту у којима се обавља **практични испит кандидата за возаче**;
- 2) улице са савременим коловозним застором, које су **обележене прописаном саобраћајном сигнализацијом** у складу са саобраћајним пројектом;

3) најмање **једну улицу** у којој се саобраћај возила одвија **у једном смеру** и у којој се обавља практични испит кандидата за возаче;

4) најмање **једну улицу** у којој је **уређено и регулисано паркирање** и у којој се обавља практични испит кандидата за возаче;

5) најмање **једну улицу са** коловозним тракама за саобраћај из супротних смерова, у којој се обавља практични испит кандидата за возаче и која има:

(1) најмање **две саобраћајне траке** по смеру или

(2) једну саобраћајну траку по смеру, при чему на прилазу раскрсници постоје најмање две саобраћајне траке од којих је бар једна **намењена за скретање**;

6) најмање **две раскрснице** на којима је саобраћај регулисан **семафором** и на којима се обавља практични испит кандидата за возаче;

7) најмање **једну улицу која се налази у зони школе** и која је као таква обележена одговарајућом саобраћајном сигнализацијом у складу са саобраћајним пројектом и у којој се обавља практични испит кандидата за возаче.

Најмање **на једној раскрсници** на којој је саобраћај регулисан семафором и на којој се обавља практични испит кандидата за возаче:

1) најмање **један семафор** мора да има додатни саобраћајни знак у облику **зелене стрелице** (условни знак);

2) најмање **један семафор** мора емитовати **дирекционе светлосне саобраћајне знакове**.